

Dokumenttyp och beslutsinstans Strategi	Dokumentnamn Tjörns kommuns näringslivsstrategi	Fastställd/Upprättad 2020-10-15 KF § 154
Dokumentansvarig Näringslivsstrateg	Dokumentet gäller för Tjörns kommun inklusive de kommunala bolagen	Giltig till och med 2035-12-31

Tjörns kommuns näringslivsstrategi 2020-2035

Kommunstyrelsen
Anna Aldegren
2020-09-07

Innehåll

1	Inledning	5
1.1	Syftet med denna strategi	5
1.2	Bakgrund	5
1.3	Vem omfattas av strategin	6
1.4	Tjörns styrmodell	6
1.5	Koppling till andra styrande dokument	6
1.5.1	Förhållande till Tjörns kommuns övriga strategier	7
1.5.2	Hållbar utveckling	7
2	Utgångspunkter	8
2.1	Tjörns kommuns specifika förutsättningar	9
2.1.1	Tjörns styrkor	9
2.1.2	Tjörns utmaningar	10
2.2	Tjörn - en del av en storstadsregion	11
2.2.1	Regionens styrkor	12
2.2.2	Regionens utmaningar	14
3	Målbild och mål för Tjörns kommuns näringslivsutveckling	18
3.1	Målbild 2035	18
3.2	Mål och indikatorer	19
3.2.1	Mål 1: Kompetensförsörjning och attraktionskraft	20
3.2.2	Mål 2: Samhällsplanering	21
3.2.3	Mål 3: Företagsklimat och innovationskraft	22
4	Sex strategiska områden för att stärka näringslivets förutsättningar	24
4.1	Utmaningsdrivna strategier	24
4.2	Strategiska områden och insatser	25
4.2.1	Strategi 1: Kompetensförsörjning	25
4.2.2	Strategi 2: Attraktionskraft	26
4.2.3	Strategi 3: Infrastruktur och tillgänglighet	27
4.2.4	Strategi 4: Markberedskap och fysisk planering	27
4.2.5	Strategi 5: Företagsklimat	28
4.2.6	Strategi 6: Innovationskraft	28
4.3	Slutord	29
	Bilaga 1 Beräkning av övergripande mål	30

1 Inledning

1.1 Syftet med denna strategi

Tjörns kommuns näringslivsstrategi beskriver hur kommunen ska arbeta med strategiska näringslivsfrågor på ett konkret, långsiktigt och målinriktat sätt. Syftet med strategin är att tydliggöra och stärka kommunens samlade arbete gentemot näringslivet med ambitionen att skapa goda förutsättningar för företagande.

Strategin tar sin utgångspunkt i Tjörns kommun som en del av en expansiv region med Göteborg som motor. En region där samtliga kommuner behövs för att skapa en starkare enhet. Strategin avser att bidra med Tjörns pusselbit och roll i detta samarbete. Samarbete över gränserna både inom regionen, men även gentemot andra regioner, är grundläggande principer som omfattas både av kommunen och av näringslivet.

Målbilden avser att visa kommunens viljeriktning av det samlade näringslivsarbetet fram till och med 2035. Målbilden bryts sedan ner i konkreta mål och strategier för hur vi skall kunna nå målbilden. Den innehåller däremot inte de aktiviteter som behövs genomföras för att nå målen. Dessa kommer att tas fram i handlingsplaner med syfte att komplettera näringslivsstrategin.

Strategin är framtagen, främst i nära dialog med näringslivet, men även i samarbete med politik och kommunala förvaltningar. Samtliga har haft möjlighet att delta i olika workshops under hösten 2018 och våren 2019. Den är även framtagen i syfte att harmonisera med Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program och övriga kommuner i Göteborgsregionens strategiska styrdokument avseende näringslivsutveckling.

1.2 Bakgrund

Ett starkt näringsliv med framgångsrika företag är en förutsättning för både kommunens och regionens utveckling. Företagen skapar arbetstillfällen och tillväxt och kommunen skapar flera av de förutsättningar som näringslivet behöver för att utvecklas och växa. Tjörns kommuns arbete med näringslivsfrågor är därför av strategisk betydelse och inom kommunens olika förvaltningar och bolag finns många olika medarbetare med ett konkret näringslivsuppdrag kopplat till det egna grunduppdraget.

Mot bakgrund av detta gav kommunstyrelsens arbetsutskott i slutet av 2017 kommunens näringslivsstrategi i uppdrag att omarbета och ta fram

en ny näringslivsstrategi. Enligt uppdraget skall strategin harmonisera med Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program som antogs samma år. Förarbetet till detta program inkluderade samtliga kommuner i Göteborgsregionen och näringslivet i densamma. Denna samverkan fick även motta Europeiska Regionkommitténs pris EER Award 2020 under hösten 2019.

Tjörns kommuns näringslivsstrategi skall, enligt uppdraget, tydliggöra kommunens samlade arbete gentemot näringslivet för att skapa goda förutsättningar för företagande och bör därför ske i dialog med näringslivet. Under det senaste året har även nya krav på det omvända aktualiserats, det vill säga hur näringslivet kan bidra till offentlig sektor. Främst avser diskussionerna arbetet kring kommunens och Sveriges kris- och krigsberedskap. Dessa förväntningar kommer inte att behandlas i detta dokument.

1.3 Vem omfattas av strategin

Näringslivsstrategin beslutas av kommunfullmäktige och är ett av kommunens övergripande styrdokument. Den gäller för kommunens samtliga förvaltningar och bolag. Strategin gäller från dess antagande till 2035. Strategin revideras varje mandatperiod, det vill säga vart fjärde år med start 2024.

1.4 Tjörns styrmodell

Tjörns kommuns styrmodell bygger på målstyrning. Det betyder att politiken styr genom att sätta mål för kommunens olika verksamheter och därefter följa upp de satta målen. Målen utgår alltid från kommunens vision som löper till 2035. Visionen bryts sedan ner till strategiska områden som kommunen anser extra viktiga för att visionen skall kunna bli verklighet. De mål och strategier som presenteras i detta dokument knyter direkt an till samtliga av de beslutade strategiska områdena, dock har den en direkt beröring på området ”Vi skapar förutsättningar för näringslivsutveckling och egen försörjning samt uppmuntrar det livslånga lärandet”.

1.5 Koppling till andra styrande dokument

Tjörns kommuns vision är sammanfattad enligt följande:

Tjörn 2035 är en åretruntlevande ö för livets alla faser. Företagsamhet, småskalighet och närhet är våra kännetecken. Havet, det öppna landskapet och kulturen är våra unika värden.

I kommunens vision lyfts näringslivets betydelse för kommunen som ett av våra kännetecken och som något som genomsyrar hela vårt samhälle. På liknande sätt genomsyrar Tjörns kommuns vision arbetet med att stärka näringslivet då symbiosen är tydlig mellan kommun och näringsliv.

1.5.1 Förhållande till Tjörns kommuns övriga strategier

Näringslivsstrategin gäller i samklang med samtliga av fullmäktige beslutade strategier. Särskild hänsyn har tagits *till Strategin för en hållbar natur- och kulturturism (KF 2018-04-19, § 59)* samt till det pågående arbetet med en trafikstrategi för Tjörns kommun.

1.5.2 Hållbar utveckling

För att Tjörns kommuns vision skall kunna förverkligas krävs en hållbar utveckling utifrån dimensionerna socialt, ekonomiskt och miljömässig utveckling, där samtliga är lika viktiga. Därför tar denna strategi även avstamp i Agenda 2030 med 17 globala mål för hållbar utveckling. Utav de 17 målen kommer denna strategi främst kopplas mot mål 4 till och med mål 15. Målen ses i nedanstående bild.

Bild 1. Agenda 2030, bildkälla: regeringens hemsida.¹

¹ <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/globala-malen-och-agenda-2030/ikoner/> (hämtad 2019-08-29)

2 Utgångspunkter

Ett starkt näringsliv med framgångsrika företag är en förutsättning för både kommunens och regionens utveckling. Tjörns kommun har ett starkt, diversifierat näringsliv som agerar på en global marknad. Därmed påverkas både näringslivet, Tjörns kommun och hela Göteborgsregionen av ett antal globala megatrender, som näringslivsstrategin förhåller sig till. Dessa är summerade i Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program enligt följande:

1. Näringslivet är en del av lösningen på samhällsutmaningarna

Vi står inför omvälvande samhällsutmaningar som klimatförändringar, urbanisering och en åldrande befolkning. I näringslivet läggs stora resurser på utveckling av produkter och tjänster som bidrar till lösningar inom samtliga dessa utmaningar. Utvecklingen mot cirkulär ekonomi, delningsekonomi/kollaborativ ekonomi och social ekonomi ger upphov till helt nya affärsmodeller och sätt att organisera välfärden, som i sin tur ger nya lösningar på samhällsutmaningarna.

2. Hållbarhet är en hygienfaktor för näringslivet

Miljömässiga och sociala hänsynstaganden går inte längre att separera från ekonomiska hänsynstaganden. Hållbarhet och lönsamhet går hand i hand. Att agera hållbart ur samtliga tre dimensioner – den sociala, den miljömässiga och den ekonomiska – blir därför en hygienfaktor för företag som vill överleva på en global marknad. På motsvarande sätt får regioner med ett hållbart näringsliv en konkurrensfördel i kampen om både kompetensen och konsumenterna. Morgondagens medarbetare söker sig i allt större utsträckning till företag som bedriver ett aktivt hållbarhetsarbete. Likaså efterfrågar morgondagens konsumenter i allt högre utsträckning hållbara produkter, vilka flera vi ännu inte har kunskap om.

3. Digitaliseringen medför ett paradigmskifte

Samhällsutvecklingen drivs och formas till stor del av digitaliseringen och vi befinner oss i ett paradigmskifte som är lika omvälvande som övergången från jordbrukssamhället till industrisamhället. Digitaliseringen medför att vi kan göra helt nya saker och att saker vi tidigare gjort kan göras på helt nya sätt. Förändringen påverkar hela samhället i grunden och berör allt från hållbar lokal och regional utveckling, till hela länders och världsdelars konkurrenskraft.

4. Framtidens jobb är inte definierade än

Digitaliseringen medför att gamla yrken försvinner och nya tillkommer i en allt snabbare takt. Mer än hälften av de jobb som kommer att finnas om 15-20 år är ännu inte definierade, vilket ställer höga krav på flexibilitet i både utbildningssystemet och hos arbetskraften. Framtidens arbetsmarknad kan komma att präglas av ett större inslag av tidsbegränsade anställningar, egenanställningar och egenföretagande. Det skulle i så fall medföra att flexibilitet och entreprenöriell förmåga blir allt viktigare egenskaper hos morgondagens arbetskraft. Det skulle också medföra att det livslånga lärandet och kontinuerlig kompetensutveckling blir allt viktigare för attraktionskraften hos morgondagens arbetsgivare.

5. Tillväxten drivs av storstadsregioner

Ekonomisk tillväxt drivs av storstadsregioner som konkurrerar om kompetens och kapital på en global marknad. Näringslivet känner inte av några kommungränser, utan har snarare regionen som plattform för att nå sina marknader runt om världen. Ju större region, desto större förmåga att generera tillväxt. Göteborgs lokala arbetsmarknad, där Tjörn tillsammans med flera andra kommuner ingår, skapar därför förutsättningar för ökad sysselsättning och tillväxt i hela Västsverige. Genom förbättrade pendlingsmöjligheter kan även en regionförstoring uppnås.

2.1 Tjörns kommuns specifika förutsättningar

Tjörns kommuns vision sätter en tydlig målbild för kommunen avseende befolkningstillväxt. Utifrån Tjörns kommuns specifika förutsättningar måste detta ske i samklang med stark tillväxt av den lokala arbetsmarknaden. Detta för att kommunen skall fortsätta vara attraktiv som boendeplats med både social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet. Under följande stycke presenteras de specifika förutsättningarna Tjörns näringsliv har lyft fram under framtagandet av denna strategi.

2.1.1 Tjörns styrkor

Tjörn har ett **fantastiskt attraktivt läge** för både boende, besökare och företagare. Den unika kopplingen till havet och en av Sveriges viktigaste hamnar inom kommunens gräns skapar unika möjligheter. Redan idag passerar gods till ett värde motsvarande 3-4 procent av landets BNP. Vallhamn och tillväxt potentialen är stor.²

---

² Intervju med Torbjörn Wedebrand, VD Wallhamn AB i samband med Företagsarena Tjörn den 30 november 2018.

Tjörns kommuns **höga företagsamhet** är också något som ständigt lyfts av näringslivet själva som en enorm styrka. Det är också något som avviker positivt gentemot den regionala utvecklingen. Totalt verkar drygt 2000 registrerade företag inom kommunen, varav drygt hälften uppges omsätta 500 000 kronor eller mer. De branscher som idag sysselsätter flest människor inom den privata sektorn är byggverksamhet, tillverkning & utvinning, handel och transport.³

Småskaligheten lyfts ofta som en av våra största styrkor. Tjörns näringsliv präglas av små och medelstora företag. Endast nio företag har fler än 50 anställda inom kommunen, vilket också rapporteras i UC:s kommunrapport. Småskaligheten skapar möjligheter till gemenskap, nätverkande men också en robusthet för kommande konjunktursvängningar då småföretagare i en allt högre grad avstår uppsägningar i tider med sämre lönsamhet, enligt statistik från organisationen Företagarna.

2.1.2 Tjörns utmaningar

Att vara en ö-kommun skapar stora utmaningar avseende **infrastruktur**. Idag är kommunen helt beroende av en enda landförbindelse. En förbindelse som dessutom är mycket högt belastad i förhållande till kapacitet och skick. Det är också en kommun med flera tätorter och utan en självklar huvudort och långt till busshållplatser, vilket troligen är en bidragande faktor till vårt höga bilberoende.⁴

Tjörns attraktivitet som besöksmål skapar också utmaningar i att hitta en **hållbar tillväxt inom besöksnäringen**. Samtidigt efterfrågar företagen en **förlängning av säsongen** för att fortsätta kunna vara lönsamma och erbjuda Tjörnborna service året runt.

Tjörns kommun **geografiska förutsättning** skapar också utmaningar avseende tillväxt då kommunen berörs av flertalet riksintressen och ett omfattande strandskydd. I dagsläget saknas helt kommunal mark som är detaljplanerad för verksamheter. Det påverkar befintliga företag hämmande i deras utveckling och förhindrar nya etableringar.

Sedan ett några år tillbaka har näringslivet upplevt **dricksvattenförsörjningen** som oförutsägbar och Tjörns kommun har också varit tvingade att under perioder införa restriktioner för användandet av vattnet. Detta har skapat en oro om huruvida kommunen kan komma att nå sina högt uppsatta mål avseende befolkningstillväxt och vilka konsekvenser det skulle kunna bli om tillväxten stagnerar eller att dricksvattenförsörjningen inte stabiliseras. Under 2019 har dock åtgärder gjorts för att maximera befintlig vattentäkt samt att arbetet med

---

³ Kommunrapporten Tjörn 2019, UC affärsfakta AB

⁴ Trafiknätsanalysen, förarbete till Tjörns kommuns kommande trafikstrategi

en vattenförbindelse till fastlandet med större kapacitet än dagens har fördjupats. Ännu är dock inte näringslivets förtroende för en trygg vattenförsörjning återhämtat.

I digitaliseringens och klimatutmaningens fotspår växer **nya näringar fram i allt snabbare takt**. Tjörns kommun kan komma att spela en viktig roll i den utvecklingen men den är också beroende av hur statliga myndigheter kan hantera och förändra processer vid till exempel tillståndsgivning. Redan idag finns indikatorer om att detta inte sker i den uträkning som behövs för att Sverige förblir konkurrenskraftig. Ett tydligt exempel är fiskodling och matproduktion av nya livsmedel som med Tjörns förutsättningar skulle kunna bli en viktig näring för kommunen.

Utbildningsnivån ligger något lägre på Tjörn än rikssnittet, vi har även en tonvikt på **hantverksyrken och yrken som inte kräver akademisk utbildning**. Det skapar eventuellt en sårbarhet för den omställning som spås inom näringslivet. Idag är osäkerheten stor över vilken roll AI, digitalisering och robotisering kan komma att ha på våra framtida yrkesroller. Det är därför av största vikt att underlätta för våra företag att kunna ta del av den kommande utvecklingen för att behålla vår höga sysselsättningsgrad. Möjligheterna till detta är stora då Tjörn är en del av en kunskapsintensiv region.

Slutligen har Tjörns kommun en allt mer **åldrande företagskår**. Andelen företagare som är äldre än 64 år är 27,6 procent, enligt Svenskt näringslivs rapport Företagsamheten 2019. Det betyder att vi riskerar att tappa närmare en tredjedel av våra företag under de kommande åren om inte ägarskifte genomförs eller om skiftet misslyckas.

2.2 Tjörn - en del av en storstadsregion

Förutom kommunens specifika förutsättningar delar Tjörn många av sina styrkor och utmaningar med övriga kommuner inom Göteborgsregionen. En stor del av detta beror på att Göteborgsregionen är en av Europas mest snabbväxande storstadsregioner och befinner sig just nu mitt i ett utvecklingssprång, som drivs av stora investeringar i forskning och utveckling. I Göteborgsregionen finns planer på investeringar i infrastruktur och annat byggande för 1 000 miljarder kronor de kommande 20 åren. Dessutom sker drygt 30 procent av landets totala FoU-investeringar inom privat sektor Göteborgsregionen.⁵

---

⁵ Fakta och statistik om Göteborgsregionens näringsliv 2019. Business Region Göteborg, 2019.

2.2.1 Regionens styrkor

Som en del av en stark region påverkas Tjörn också utav regionens motor – staden. Vid framtagande av Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program betonades följande styrkor för Göteborgsregionen i dialogen med näringsliv och akademi.⁶ Dessa har också bedömts överensstämma med Tjörns förutsättningar.

Det geografiska läget

Göteborgsregionens strategiska läge i Skandinavien, en internationell flygplats och Skandinavien största hamn gör regionen tillgänglig för internationell arbetskraft, investerare och affärspartners. Inom en radie av 50 mil finns 70 procent av Nordens samlade industri. Här finns Göteborgs Hamn, en viktig länk mellan Atlanten och Östersjöområdet, vars huvudsakliga upptagningsområde omfattar tio nordiska och baltiska länder. Korta avstånd mellan hamn och lager ger låga logistikkostnader. Dessutom ger ett 25-tal direktlinjer för godståg mellan Göteborgs Hamn och olika inlandsterminaler i Sverige och Norge en miljöbesparing.

I Göteborgsregionen finns även tillgång till internationell flygfrakt. På Göteborg Landvetter Airport finns godsterminaler och lager i nära anslutning till flygplatsen vilket ger den snabbaste omlastningen av gods i hela Europa. Sammantaget gör detta Göteborgsregionen till Sveriges främsta logistiknav.

Ett diversifierat näringsliv

Göteborgsregionen har varit Skandinavien nav för global handel sedan 1700-talet. Inom Göteborgsregionen finns idag allt från multinationella företag till småföretagare och kluster med kompetens som efterfrågas på globala marknader. I dag finns mer än 750 olika branscher i Göteborgsregionen. Det motsvarar hela 93 procent av rikets alla branscher, vilket illustrerar mångfalden i regionens näringsliv. Fordonsindustri och logistik, informations- och kommunikationsteknik och läkemedelsindustri är dominerande. Andra stora områden är maritima näringar, besöksnäring och handel. Små och stora företag samverkar på ett fruktbart sätt i att utveckla, producera och marknadsföra nya tjänster och produkter.

Göteborgsregionens diversifierade näringsliv är också i allra högsta grad globalt. Sedan 1990 har antalet anställda i utlandsägda företag femdubblats och sysselsätter cirka 88 000 personer på totalt cirka 2400 utlandsägda arbetsställen.

---

⁶ Fakta och statistik som beskriver respektive styrka kommer från Näringsliv och Tillväxt 2019, samt Fakta och statistik om Göteborgsregionens näringsliv 2019, Business Region Göteborg.

Motorn i Sveriges industri

Göteborgsregionens näringsliv kännetecknas av globala och kunskapsintensiva tillverkningsföretag. Tillverkningsindustrin står för nästan en fjärdedel av den totala omsättningen i Göteborgsregionens näringsliv och merparten av regionens största företag återfinns inom den högteknologiska industrin där fordonsindustrin utgör en stor andel.

Den starka tillverkningsindustrin och den industrinära tjänstesektorn gör Göteborgsregionen till en forskningsintensiv region. Detta är särskilt framträdande inom tre områden; fordon, läkemedel/kemi och företagstjänster. Regionens fordonsindustri står för mer än 60 procent av landets privata investeringar i forskning och utveckling inom sin bransch. Inom läkemedel/kemi är motsvarande andel 42 procent. Inom företagstjänster är andelen 27 procent, till stor del beroende på våra stora teknikintensiva konsultföretag.

Göteborgsregionens starka industri gör också regionen till Sveriges ledande exportregion. Under 2016 exporterade regionens företag för cirka 600 000 kronor per sysselsatt. Exportvärdet per sysselsatt är därmed klart högre än i de övriga två storstadsregionerna och Sverige. Varuexporten uppvisar dessutom en positiv trend och ökade under 2018 med hela 6 procent i Göteborgsregionen, medan Sveriges varuexport ökade 8 procent.

En hög kompetensnivå

Med två universitet och hundratals yrkesutbildningar finns välutbildad arbetskraft i Göteborgsregionen. Regionen har en större andel högutbildade än övriga Sverige och drygt hälften av alla i åldrarna 25 till 64 år i regionen har en eftergymnasial utbildning. Andelen högutbildade är dock marginellt lägre än både Stockholms- och Malmöregionen.

Inom Göteborgsregionen finns ett 140-tal yrkesutbildningar, utformade i samarbete med arbetsgivare för att matcha arbetsmarknadens kompetensbehov. Chalmers tekniska högskola och Göteborgs universitet samlar runt 50 000 studenter, många med internationell bakgrund. Vid de två lärosätena bedrivs spetsutbildningar samt tvärvetenskaplig forskning i samarbete med företag och myndigheter inom en rad olika områden. Regionens näringsliv bidrar också i allra högsta grad till den höga kompetensnivån genom kontinuerlig kompetensutveckling av sin personal. Dessutom investerar företag i Västra Götalands län varje år runt 35,5 miljarder kronor i forskning och utveckling där huvudsaken placeras i Göteborgsregionen. Investeringarna har under senare år ökat rekordartat där främsta anledningen är etableringen av Geely, forskningsinstitutet RISE, AI-center på Lindholmen med flera.

En miljonregion med unik samarbetsförmåga

Göteborgsregionen präglas av ett unikt samarbete mellan näringsliv, akademi och offentlig sektor. Nätverk, kluster och tre science parks skapar förutsättningar för innovation och spetskompetens. Inom flera områden finns världsledande forskning och produktutveckling. En stark tradition av samarbete mellan olika aktörer bidrar till framgångarna. Göteborg är en växande storstadsregion som numer har drygt en miljon invånare. Det skapar fördelar bland annat i form av ökad tillgång till kompetens, kapital och idéer. Samtidigt är närheten mellan beslutsfattare och en väl utvecklad förmåga att samarbeta fördelar i konkurrensen med andra storstadsregioner. Tillväxten, investeringsmöjligheterna och koncentrationen av kompetens inom vissa områden väcker ett ökat nationellt och internationellt intresse. Framgångsrika samarbeten mellan näringslivet, akademien och samhällets andra aktörer ger också stor uppmärksamhet.

2.2.2 Regionens utmaningar

Trots regionens många styrkor ur ett näringslivsperspektiv, står vi inför ett antal utmaningar de kommande åren. Business Region Göteborg har i rapporten "Näringsliv och Tillväxt 2016" identifierat tio utmaningar som behöver mötas för att Göteborgsregionen ska vara en konkurrenskraftig region även i framtiden.⁷ Dessa utmaningar har allt sedan dess följt den regionala samverkan i näringslivsfrågor och Tjörns kommuns näringslivsstrategi utgår från dessa utmaningar.

1. Säkra kompetensförsörjningen

Framtidens kompetensförsörjning är den utmaning som näringslivet framhåller som den största utmaningen. Kampen om kompetens hårdnar och Göteborgsregionen behöver både tillvarata och attrahera kompetens, såväl nationellt som globalt. Ökad tillgång till bostäder och en tydligare bild av regionens attraktivitet är två av de frågor som näringslivet framhåller som viktigast. Dit hör också utbildning och fortbildning som motsvarar näringslivets kompetensbehov nu och i överskådlig framtid.

2. Öka delaktigheten på arbetsmarknaden

Nära kopplad till behovet av att säkra kompetensförsörjningen, är utmaningen att öka delaktigheten på arbetsmarknaden. Samtidigt som kompetensbehovet är stort, står många utanför arbetsmarknaden och över hälften av dem är utrikes födda. I ett läge där arbetslösheten i Göteborgsregionen successivt har minskat och nu är lägst bland Sveriges storstadsregioner, är det av

---

⁷ Näringsliv och Tillväxt 2016. Business Region Göteborg, 2016.

största vikt att förbättra matchningen och aktivt jobba för att öka delaktigheten på arbetsmarknaden.

3. Planera för tillväxt

De kommande tjugo åren planeras investeringar på 1000 miljarder kronor i Göteborgsregionen. Regionen står därmed för en stor del av hela Sveriges tillväxt och trenden är tydlig att allt mer kompetens och tillväxt samlas i storstadsregioner. Det innebär att Göteborgsregionens kommuner har ett särskilt nationellt ansvar att planera för tillväxt. Utan nya bostäder, nya arbetsplatser och mark för näringslivet kommer regionen att tappa konkurrenskraft. Det råder idag brist på kontor i de mest attraktiva lägena och även en brist på bostäder i hela Göteborgsregionen. Därför behöver Göteborgsregionen ha en samordnad planering som skapar attraktivitet i nya lägen.

4. Möta klimatutmaningen

Samtidigt som Göteborgsregionen befinner sig i en tillväxtfas med planerade investeringar i mångmiljardklassen, är det avgörande att tillväxten är långsiktigt hållbar och att regionen möter klimatutmaningen. I Göteborgsregionen har nivån på koldioxidutsläppen varit konstant under hela 2000-talet, för att sedan falla markant från 2011 och framåt. Samtidigt har den ekonomiska tillväxten i vår region ökat med mer än 50 procent. Denna så kallade ”decoupling-effekt” visar att regionen gradvis har förbättrat insatserna för att uppnå en hållbar ekonomisk tillväxt.

5. Stärka både arbetsmarknadsregionen och kärnan

Det finns starka samband mellan folkmängden i en region och dess förmåga att generera tillväxt. Ju större region, desto större utbud av arbetstillfällen, branscher, kompetenser, upplevelser, kultur, varor och tjänster – och desto större förutsättningar för tillväxt. För att Göteborgsregionen ska fortsätta att vara en av Sveriges ledande tillväxtregioner, måste både arbetsmarknadsregionen utvidgas och kärnan stärkas. Bättre pendlingsmöjligheter till Uddevalla, Trollhättan, Borås, Varberg och Falkenberg bidrar till en större och mer diversifierad hemmamarknad. Samtidigt behöver staden förtätas med fokus på att vara attraktiv och fortsätta vara den drivande kraften i regionförstoringen.

6. Stärka regionens internationella position och tillgänglighet

Lika viktigt som att stärka tillgängligheten inom Göteborgsregionen, är det att stärka den till och från regionen. Tillgängligheten till omvärlden är god jämfört med liknande

regioner. Samtidigt är förbättrad tillgänglighet via tåg, väg och flyg avgörande för vår framtida konkurrenskraft – inte minst med tanke på regionens exportinriktade näringsliv. Ytterligare en avgörande faktor är att ha en väl fungerande hamn som kan drivas med full kapacitet, eftersom den har stor betydelse för Sveriges utrikeshandel. Göteborg behöver också bindas ihop ännu starkare med Oslo och Köpenhamn. I takt med ökad regional konkurrens blir det också allt viktigare att Göteborg syns och hörs internationellt för att attrahera kompetens, kapital och etableringar.

7. Skapa grogrund för fler växande små och medelstora företag

Stora och små företag lever i symbios och den ekonomiska hållbarheten i regionen skulle stärkas av att fler små och medelstora företag startas och utvecklas. Idag är de mindre företagen underrepresenterade och entreprenörskapet lägre i Göteborgsregionen än i de båda andra storstadsregionerna i Sverige. Med tanke på att de mindre företagen, och framför allt de mindre tjänsteföretagen, växer allt snabbare och står för en högre andel av jobbtillväxten, behöver Göteborgsregionen skapa en bättre grogrund för dessa växande små och medelstora företag.

8. Förbättra företagsklimatet

Företagsklimatet utgör en huvudkomponent i att skapa en bra grogrund för såväl små och medelstora företag, som för stora företag. Företagens upplevelse av det allmänna företagsklimatet i Göteborg måste bli mer positiv. En del av detta arbete är att förbättra stadens service till företagen. En lika viktig del är att aktivt arbeta med attityderna till företag och företagare bland både politiker och tjänstemän i regionens kommuner. Ytterligare en viktig del är att skapa rimliga förutsättningar för små och medelstora företag att delta vid inköp och upphandling.

9. Stärka resurserna inom forskning och utveckling

Göteborgsregionen har genom flera stora företag en unik koncentration av forskning och utveckling (FoU) inom främst teknik och Life Science. FoU-verksamheter är strategiskt viktiga och ger stora spridningseffekter till den övriga ekonomin. Därför är det avgörande att ytterligare stärka FoU-resurserna inom regionen, genom att stärka samverkan mellan företag, kommun och akademi för att bland annat skapa världsledande demonstrationsmiljöer för regionens innovativa företag.

10. Öka regionens produktivitet

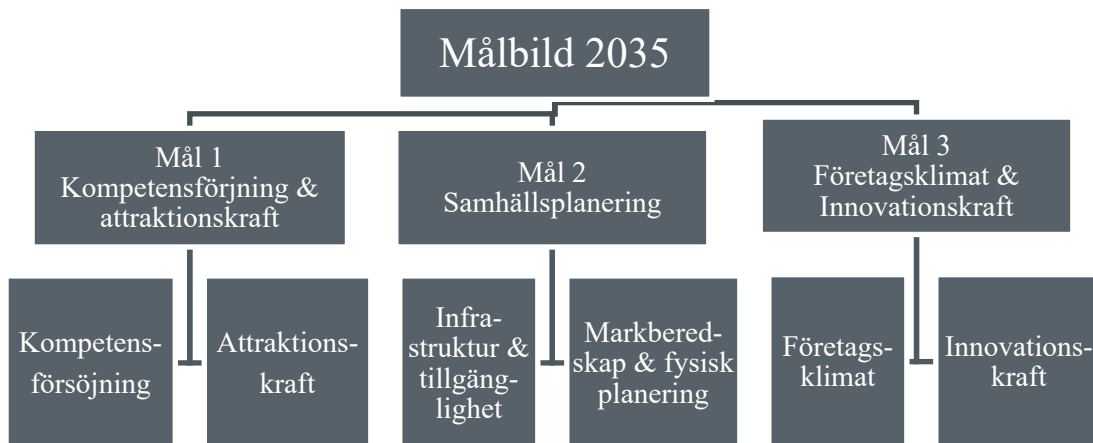
Denna sista utmaning hänger ihop med samtliga övriga. Med fler företag med höga och växande förädlingsvärden, satsningar på

utbildning och infrastruktur, samt ökade FoU-resurser, ökar produktiviteten i regionen. Fler kommer i arbete, högre värden skapas med samma insats och nya processer utvecklas och genererar högre värden. Detta är avgörande, eftersom Göteborgsregionens ekonomiska attraktivitet och konkurrenskraft ständigt behöver stärkas i förhållande till omvärlden.

3 Målbild och mål för Tjörns kommuns näringslivsutveckling

I uppdraget att utforma Tjörns kommuns näringslivsstrategi ingick att finna en harmonisering med Göteborgs Stad Näringslivsstrategiska program. I samråd med andra kommuner i regionen, som fått liknande uppdrag, har vi gemensamt valt att använda samma struktur och uppbyggnad i respektive kommun. Innehållet kan dock skilja mellan kommunerna beroende på respektive kommuns specifika förutsättningar. Den struktur som samtliga kommuner valt att utgå ifrån är:

3.1 Målbild 2035

Målbilden för det samlade näringslivsstrategiska arbetet inom Tjörns kommun skall visa kommunens viljeriktning. Målbilden bryts sedan ner i tre konkreta mål som sedan kopplas till vardera två strategier för att målen.

Utifrån Tjörns kommuns vision samt de nyckelord som framkommit i dialogen med näringslivet har en målbild för näringslivet formulerats. Måläret är satt till 2035 för att vara i samklang med både kommunens vision samt det näringslivsstrategiska programmet för Göteborgs Stad.

Tjörns kommun arbetar aktivt med insatser för en företagsam region. Vi är en plats där vi tror på människors förmåga att skapa sina egna möjligheter genom att förverkliga idéer, drömmar och ambitioner.

Tjörn är en självklar del av den dynamiska Göteborgsregionen. Våra unika värden så som havet och kulturen bidrar till att skapa en internationell förebild och attraktionskraft för regionen.

I målbildens uttrycks att Tjörns kommun arbetar aktivt för en företagsam region. I detta avseende avses både Göteborgsregionen och den mer närliggande STO-regionen (Stenungsund, Tjörn och Orust). Att det skall finnas möjlighet att förverkliga sina idéer, drömmar och ambitioner för våra invånare knyter an till Tjörns kommuns vision om att vara ”möjligheternas ö”. Detta kan från kommunens sida bland annat manifesteras genom att handläggning av ärenden genomsyras av lösningsorientering, positivt bemötande och kunskapsförmedling. Men också genom att vara nytänkande i samhällsplanering och det kommunala serviceuppdraget utifrån Tjörns unika förutsättningar.

Tjörn har en given plats i den växande Göteborgsregionen och kan inte bortse från att staden är motorn i regionens utveckling. Med det sagt, är det viktigt att Tjörns identitet och unika bidrag till denna region är tydlig. Vår vision lyfter tydligt havet och kulturen som våra kännetecken.

3.2 Mål och indikatorer

Att mäta en viljeinriktning kan vara utmanande. Därför har målbilden kompletterats med en indikator. För Göteborgsregionen är det övergripande målet att fram till 2035 skapa förutsättningar för minst 120 000 nya jobb. Genom att bryta ner detta regionala mål, utifrån nuvarande dagbefolkning, kräver det att den lokala arbetsmarknaden inom Tjörns kommun bidrar med 1200 nya arbetstillfällen. Därför är målsättningen:

Minst 1200 nya arbetstillfällen till 2035

Med nya jobb avses minst 1200 fler sysselsatta från 2016 (startår i regional uppföljning) till 2035 inom Tjörns kommuns lokala arbetsmarknad. Det innebär en ambitionshöjning jämfört med den bedömda ökningen, 1000 nya jobb (100 000 för Göteborgsregionen), som förväntas med nuvarande befolkningsutveckling och sysselsättningsgrad.⁸

⁸ En mer utförlig beskrivning av det övergripande målet, nuläge och hur det är framräknat finns i bilaga 1.

För att uppnå den långsiktiga målbilden och det övergripande målet, har tre underliggande mål formulerats. Målen tar fasta på de strategiska områden som näringslivsstrategin omfattar. De tre underliggande målen är:

Mål 1: Kompetensförsörjning och attraktionskraft

Tjörns kommun är en del av en av de bästa storstadsregionerna i Europa som på ett framgångsrikt sätt tar tillvara kompetens och attraherar talang.

Mål 2: Samhällsplanering

Tjörns kommun är en del av en av de bästa storstadsregionerna i Europa på att erbjuda förutsättningar för hög och hållbar tillväxt.

Mål 3: Företagsklimat och Innovationskraft

Tjörns kommun är en del av en av de bästa storstadsregionerna i Europa på att erbjuda ett gott klimat för företagande och innovation.

Till varje mål beskrivs ett önskat läge som kopplas mot prioriterade indikatorer, för att kunna följa målens utveckling vid uppföljning. De prioriterade indikatorerna kommer kontinuerligt att ses över för att säkerställa att de mäter vad som avses, samt kompletteras om nya indikatorer uppkommer som är bättre lämpade till att mäta måluppfyllelse. I följande stycken beskrivs vart och ett av målen, de prioriterade indikatorer som används för att följa målens utveckling, samt önskat läge för dessa indikatorer.

3.2.1 Mål 1: Kompetensförsörjning och attraktionskraft

Det första målet har fokus på människan och att tillvarata varje människas inneboende drivkraft och talang. För att Tjörn ska lyckas nå målet, krävs ett strategiskt arbete inom kompetensförsörjning och attraktionskraft av kommunen.

Önskat läge:

- Arbetslösheten i Tjörn och Göteborgsregionen ska vara den lägsta bland svenska kommuner/storstadsregioner.
- Ökad matchning mellan utbildning och näringslivets behov.
- Flyttnettot till Tjörns kommun för högutbildade ska vara positivt för personer i arbetsför ålder.

- Tjörn ska vara ett av Sveriges mest attraktiva, hållbara besöksmål.
- Beläggningen av gästnätter ska öka och fördelas jämnare över året.
- Göteborgsregionen⁹ ska ligga bland de tio bästa regionerna i EU enligt Europe 2020 Regional Competitiveness Index.

Prioriterade indikatorer:

- Arbetslöshet, kommunal nivå.
- Flyttnetto högutbildade, kommunal nivå.
- Antal gästnätter.
- Europe 2020 Regional Competitiveness Index, regional nivå

3.2.2 Mål 2: Samhällsplanering

Det andra målet har fokus att skapa en hållbar tillväxt ur samtliga dimensioner – den ekonomiska, den ekologiska och den sociala. För att Tjörn ska lyckas nå målet, krävs ett strategiskt arbete inom hela det regionala samhällsplaneringsområdet, inklusive infrastruktur, tillgänglighet, markberedskap och fysiskt planering.

Önskat läge:

- Tjörns företagens produktivitet ska öka i samma takt som eller snabbare än näringslivet i Göteborgsregionens genomsnittliga produktivitet.
- Andelen Tjörnbor som både bor och verkar inom kommunens gränser ska öka för att på så sätt minska utsläpp och belastning på befintlig infrastruktur. Dessutom bidrar en starkare lokal arbetsmarknad till kortare restider och därmed också en mer socialt hållbar livssituation.
- Befintlig infrastruktur ska förbättras och utökas på ett hållbart sätt.
- Nyetableringar och utveckling av nya företags ska underlättas genom att kommunen tillgängliggör attraktiv mark för näringslivet. Detta skall ske i samklang med kommunens översiktsplan.
- Ny verksamhetsmark ska finnas i anslutning till befintlig verksamhetsmark eller i anslutning till tätort. Det kan ske genom förtätning eller genom förädling av mark. Att utveckla på detta sätt minskar belastningen på den känsliga och attraktiva miljö som finns inom kommunen samtidigt som det underlättar

---

⁹ Göteborgsregionen definieras här som NUTS 2 Västsverige och består av Västra Götalands län och Halland.

kollektivt resande. Förädlande av ny verksamhetsmark ska också ske på ett sådant sätt att det underlättar klusterbildning.

- Näringslivet ska uppleva dricksvattenförsörjningen som trygg och förutsägbar.
- Gapet mellan BRP-tillväxt och CO₂-utsläpp ska fortsätta öka över tid i Göteborgsregionen.

Prioriterade indikatorer:

- Produktivitet (BRP/capita och förädlingsvärde/sysselsatt)
- Förhållandet mellan utpendling och arbetstillfällen inom kommunen (dagbefolkning).
- Företagens betyg i Svenskt Näringslivs Företagsklimatsmätning avseende infrastruktur skall förbättras.
- Antal m² förmedlad kommunal verksamhetsmark skall öka under löptiden för näringslivsstrategin.
- Decouplingeffekt (gapet mellan BRP-tillväxt och CO₂-utsläpp).

3.2.3 Mål 3: Företagsklimat och innovationskraft

Det tredje målet har fokus på näringslivsklimatet och att skapa gynnsamma förutsättningar för nya företag att etableras, befintliga företag att växa och innovationer att utvecklas. För att Tjörns kommun lyckas nå målet, krävs ett strategiskt arbete inom företagsklimat och innovationskraft.

Önskat läge:

- Tjörns kommun skall ha en stabil och positiv utveckling av företagsklimatet enligt både Sveriges Kommuner och Landstings Insiktsmätning och andra mätningar, så som Svenskt Näringslivs sammanfattande omdöme. På detta sätt skall Tjörns kommun också bidra till att Göteborgsregionen är den storstadsregionen som har bäst företagsklimat bland de svenska storstadsregionerna.
- Göteborgsregionen¹⁰ ska ha högre resultat vad gäller privata investeringar inom FoU i relation till liknande storstadsregioner i Europa.
- Tjörns kommun ska anses vara innovativa utifrån att lösa välfärdsutmaningarna och skall anses erbjuda ett attraktivt erbjudande av digitala tjänster för näringslivet.

---

¹⁰ Göteborgsregionen definieras här som NUTS 2 Västsverige och består av Västra Götalands län och Halland.

Prioriterade indikatorer:

- Företagsklimat, vilket här definieras som sammanfattande omdöme i Svenskt Näringslivs Företagsklimatsmätning och Totalt NKI i Insikt.
- Andelen nystartade företag per invånare, ska vara högre än rikssnittet.
- Andel företagare av befolkningen, vilket bedöms utifrån Svenskt Näringslivs mätning av företagsamheten.
- Göteborgsregionen ska ha högre resultat vad gäller privata investeringar inom FoU i relation till liknande storstadsregioner i Europa.

4 Sex strategiska områden för att stärka näringslivets förutsättningar

För att nå målbilden 2035 och de tre konkretiserade målen har sex strategiska områden identifierats som prioriterade. De strategiska områdena har även lyfts under genomförda workshops med näringslivet som förutsättning för att klara de utmaningar som regionen och Tjörns kommun står inför. Tjörns kommuns sex strategiska områden sammanfaller med de strategier som lyfts i Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program.

För att Tjörns kommun skall lyckas uppnå målbild och mål, måste ett strategiskt arbete drivas inom samtliga dessa områden:

- Kompetensförsörjning
- Attraktionskraft
- Infrastruktur och tillgänglighet
- Markberedskap och fysisk planering
- Företagsklimat
- Innovationskraft

4.1 Utmaningsdrivna strategier

De sex strategiska områdena tar sin utgångspunkt i de tio utmaningar som identifierats i BRGs skrift Näringsliv och Tillväxt 2016. I dialogen med näringslivet har företagarna och näringslivsorganisationerna fått ge inspel om de sex föreslagna strategierna möter dessa utmaningar, om det är någon som inte är aktuell för Tjörn eller om de behöver kompletteras på något sätt. Resultatet av dialogerna blev slutligen en enighet i att strategierna på ett heltäckande sätt matchar utmaningarna och att samtliga är aktuella för Tjörns kommuns strategiska arbete för att skapa förutsättningar för ett välmående näringsliv. Varje strategiskt område kopplar an till åtminstone tre och i vissa fall fyra av de tio utmaningarna enligt matrisen på följande sida.

Strategiska områden

	Kompetensförsörjning	Attraktionskraft	Infrastruktur och tillgänglighet	Markberedskap och fysisk planering	Företagsklimat	Innovationskraft
Tio utmaningar för Göteborgsregionen						
Säkra kompetensförsörjningen	■					
Öka delaktigheten på arbetsmarknaden	■					
Planera för tillväxt				■		
Möta klimatutmaningen			■			■
Stärka både arbetsmarknadsregionen och kärnan			■	■		
Stärka regionens internationella position och tillgänglighet		■	■			
Skapa grogrund för fler växande små och medelstora företag		■			■	■
Förbättra företagsklimatet					■	
Stärka resurserna inom forskning och utveckling						■
Öka regionens produktivitet	■	■	■	■	■	■

■ Skärningspunkt där ett strategiskt område möter en utmaning

4.2 Strategiska områden och insatser

Inom varje strategiskt område anges en huvudstrategi och ett antal insatser för att genomföra huvudstrategin.

Insatserna i programmet är av strategisk snarare än operativ karaktär. Det operativa genomförandet av strategin, samt vilka konkreta åtgärder som ska vidtas, kommer att beskrivas i kommande handlingsplan för Tjörns kommuns samlade näringslivsstrategiska arbete.

Utifrån dialogen med näringslivet och den egna organisationen är det avgörande att det operativa genomförandet präglas av småskalighet, initiativkraft, närhet och hållbarhet. Dessa fyra aspekter bör genomsyra arbetet inom samtliga strategiska områden. I följande stycken beskrivs vart och ett av de strategiska områdena, dess huvudstrategier samt insatserna de omfattar.

4.2.1 Strategi 1: Kompetensförsörjning

Tjörn tillvaratar och attraherar kompetens

Tillgång till arbetskraft med relevant kompetens är en av de viktigaste förutsättningarna för att näringslivet inom Tjörns kommun skall vara konkurrenskraftigt och fortsätta utvecklas. För att säkra morgondagens kompetensförsörjning ska kommunen arbeta aktivt med att identifiera och tillvarata den kompetens som redan finns här, samt attrahera kompetens nationellt och globalt.

Det gör Tjörns kommun genom att:

- Utveckla skola-näringslivssamverkan och låta entreprenörskap löpa som en röd tråd genom hela utbildningssystemet, i enlighet med gällande läroplan.
- Samverka kring relevanta utbildningar som arbetslivet efterfrågar på alla nivåer.
- Nyttja digitaliseringens möjligheter och därigenom öka tillgängligheten för utbildningar som erbjuds på andra platser. Detta kan bland annat göras genom lokala läronoder.
- Underlätta kollektivt resande till regionens lärosäten. På detta sätt underlättas utbildning och fortbildning samtidigt som man bor i kommunen.
- Underlätta möjligheten till fortbildning och kontinuerligt lärande på arbetsplatsen.

Tjörn är en attraktiv plats att verka, bo på och besöka.

- Verka för bättre matchning av kompetenser tillsammans med näringslivet för ökad delaktighet på arbetsmarknaden.

4.2.2 Strategi 2: Attraktionskraft

Tillväxten har en regional logik och det är regioner snarare än kommuner som konkurrerar om kompetens och kapital. Som en del av en dynamisk storstadsregion är Tjörns pusselbit till regionen viktig. För att lyckas vara konkurrenskraftig behöver Tjörns kommun både leverera god samhällsservice och använda våra attraktiva styrkor så som havet, kulturen och småskaligheten.

Det gör Tjörns kommun genom att:

- Utarbeta en välutvecklad process för att attrahera och tillvara ta företagsetableringar.
- Se möjligheterna med vårt geografiska läge och som en viktig pusselbit i en expansiv storstadsregion.
- Stärka Tjörns varumärke som en året-runt-destination.
- Fortsätta att utveckla den företagsamhetskultur som genomsyrar kommunen.

4.2.3 Strategi 3: Infrastruktur och tillgänglighet

Tjörn har en fungerande infrastruktur och god tillgänglighet.

Med sitt geografiska läge mitt emellan Oslo och Köpenhamn, samt som en del av storstadsregionen Göteborg och närheten till havet erbjuder Tjörn ett mycket attraktivt läge med hamnen som porten mot världen. Att vara en ö-kommun skapar även utmaningar och sårbarhet där befintlig och framtida infrastruktur kommer att spela en avgörande roll för Tjörns attraktivitet. God tillgänglighet skall återspeglas både för människor och gods samt inom kommunen och gentemot kringliggande kommuner.

Det gör Tjörns kommun genom att:

- Fortsätta utveckla samarbetet mellan näringsliv och närliggande kommuner avseende gemensamma stråk och noder.
- Verka för effektiva och hållbara resor.
- Öka intermodaliteten, det vill säga möjligheten att växla mellan trafikslag.
- Fortsätta utveckla våra hamnar och kopplingen till havet för transporter.
- Stödja arbetet till med att använda digitaliseringens möjligheter inom infrastrukturen.
- Arbeta strategiskt med att ta fram verksamhetsmark som underlättar för utvecklandet av hållbara transporter av både människor och gods.

4.2.4 Strategi 4: Markberedskap och fysisk planering

Tjörn erbjuder bra lokaler och verksamhetsmark i rätt lägen.

Göteborgsregionen befinner sig i ett utvecklingssprång där mångmiljardbelopp kommer att investeras de närmaste tjugo åren. För att underlätta näringslivets etablering och expansion, behöver Tjörns kommun, tillsammans med övriga kommuner i regionen, planera för tillväxt. Kommunens roll är att skapa förutsättningar för fastighetsmarknadens aktörer att kunna utveckla lokaler för näringslivets behov, samt kunna erbjuda verksamhetsmark i lägen som stärker utvecklingen av en hållbar region.

Det gör Tjörns kommun genom att:

- Utveckla vår mark- och lokalförsörjning med insikt i näringslivets behov.

- Stärka och utveckla strategiska lägen och aktivt leda näringslivet till dessa.
- Utarbeta flexibla detaljplaner som kan förändras utifrån snabba omvärldsrörelser och ett föränderligt näringsliv.
- Ta fram detaljplaner anpassade för att möta kommande klimatförändringar.
- Utifrån kommunen förutsättningar med begränsade ytor och känsliga miljöer verka för nytänkande och vara möjlighetsskapande för kreativa lösningar för näringslivet.

4.2.5 Strategi 5: Företagsklimat

På Tjörn är det enkelt att driva företag.

Ett positivt företagsklimat är en förutsättning för att näringslivet ska fortsätta välja Tjörn vid etablering och expansion. I Tjörns kommun ska det vara enkelt att driva företag, det är ledstjärnan för alla våra kontakter med företagen. Varje möte ska präglas av ett positivt bemötande, god kommunikation och att alltid ha kunden i fokus. Vi ska också ha god kunskap om kommunens erbjudande till företagen. Vid inköp och upphandling är det viktigt att små och medelstora företag ges rimliga möjligheter att delta.

Det gör Tjörns kommun genom att:

- Arbeta aktivt med attityder till och förståelse för företag och företagande hos politiker och tjänstemän.
- Arbeta utifrån principen ”Det skall vara lätt att göra rätt”.
- Arbeta systematiskt med att förenkla kommunens processer ur ett näringslivsperspektiv.
- Arbeta i samverkan för att stödja nyföretagande och utveckling av befintliga företag.
- Kommunens beslut skall analyseras över hur de påverkar näringslivet i relevanta frågor.

4.2.6 Strategi 6: Innovationskraft

Tjörns kommun stärker näringslivets förutsättningar för innovation.

Göteborgsregionen är Sveriges viktigaste industriregion. Det skapar unika förutsättningar för att vara testarena för utveckling av ny teknik, nya processer och affärsmodeller som kan lösa framtidens samhällsutmaningar. Tjörns kommun har också en unik historisk koppling till havet, både avseende livsmedelsproduktion och sjöfart. Områden som troligen kommer visa sig viktiga i ett mer hållbart samhälle. Kommunen skall därför stödja företag som vill vara en del av innovationsprocessen och skapa förutsättningar för innovationer inom våra styrkeområden. Kommunen skall också vara öppen för innovationer i sina egna verksamheter.

Det gör Tjörns kommun genom att:

- Initiera, utveckla och samordna klusterinitiativ och strategiska samverkansprojekt där kompetenser korsbefruktas.
- Stödja och utveckla de näringar som är starka för Tjörn, samtidigt som vi verkar för att stödja nya näringar som matchar Tjörns förutsättningar.
- Ta en tydlig roll i kommunikationen kring befintliga innovationsprogram och kluster som kan verka utvecklande för näringslivet i kommunen.
- Arbeta aktivt för att hitta nya innovativa lösningar för välfärdsutmaningarna.
- tarbeta processer för att ta vara på och uppmuntra innovationer som uppkommer inom kommunens egen organisation.
- Satsa aktivt på kreativa näringar som katalysator för innovation.

4.3 Slutord

Näringslivsstrategin ska gälla samtliga kommunens förvaltningar och bolag. Det innebär också att alla måste känna ett ansvar för målbilden och att de insatser som föreslås blir en integrerad del av verksamheterna. Ambitionsnivån är hög men också en förutsättning för att Tjörns kommun skall kunna nå visionsmålet om 20000 invånare 2035. Om inte fler arbetstillfällen skapas inom den lokala arbetsmarknaden kommer följder så som överbelastad infrastruktur påverka kommunens attraktivitet. Uppföljningen av strategin skall ske i enlighet med kommunens styrmodell. I samband med detta bör även strategins olika indikatorer följas upp för att se om utvecklingen går åt önskat håll.

Bilaga 1 Beräkning av övergripande mål

Det övergripande målet för Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program är att skapa förutsättningar för minst 120 000 nya jobb till 2035.

Med nya jobb avses minst 120 000 fler sysselsatta från 2016 till 2035 inom hela Göteborgsregionen. Det innebär en ambitionshöjning jämfört med den bedömda ökningen, 100 000 nya jobb, som förväntas med nuvarande befolkningsutveckling och sysselsättningsgrad.

Utgångsläge för Business region Göteborgs beräkning:

- 2016 var antalet sysselsatta i åldern 16-74 år totalt 518 195 personer i Göteborgsregionen.
- Den totala folkmängden i åldern 16-74 år uppgick 2016 till 733 450 personer i Göteborgsregionen.
- Detta motsvarar en förvärvsgrad på 71 procent i åldern 16-74 år i Göteborgsregionen år 2016.

Målet på minst 120 000 nya jobb har beräknats av Business region Göteborg enligt följande:

- Enligt Västra Götalandsregionens befolkningsprognos, kommer Göteborgsregionen år 2035 ha en folkmängd i åldern 16-74 år på 868 871 personer.
- Med en fortsatt förvärvsgrad i nivå med dagens 71 procent, skulle antalet sysselsatta i åldern 16-74 år vara 616 898 personer i Göteborgsregionen år 2035.
- I jämförelse med dagens antal sysselsatta på 518 195 personer, innebär det en ökning med närmare 100 000 personer från 2016 till 2035.
- En ökning med minst 120 000 fler sysselsatta innebär därför en höjd förvärvsgrad jämfört med dagens.

Business region Göteborg har gjort en fördelning av de 120 000 nya arbetstillfällena på Göteborgsregionens samtliga kommuner.

Kommun	Sysselsatt dagbefolkning 2016		Estimerat fram till 2035	
	Antal	Andel av GR	Estimerat	Avrundat
Ale	7 626	1,5%	1 767	1 800
Alingsås	15 935	3,1%	3 693	3 700
Göteborg	344 374	66,5%	79 810	79 800
Härryda	15 841	3,1%	3 671	3 700
Kungsbacka	26 617	5,1%	6 169	6 200

Kommun	Sysselsatt dagbefolkning 2016		Estimerat fram till 2035	
	Antal	Andel av GR	Estimerat	Avrundat
Kungälv	18 184	3,5%	4 214	4 200
Lerum	10 623	2,1%	2 462	2 500
Lilla Edet	4 250	0,8%	985	1 000
Mölnadal	39 944	7,7%	9 257	9 300
Partille	12 340	2,4%	2 860	2 900
Stenungsund	13 080	2,5%	3 031	3 000
Tjörn	5 156	1,0%	1 195	1 200
Öckerö	3 818	0,7%	885	900
Göteborgsregionen	517 788	100,0%	120 000	